Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

KEHA/904/2019

13.2.2019

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta
liv@eduskunta.fi

VNS 8/2018 vp Valtioneuvoston selonteko valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelusta

Kirjallinen kannanotto

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatiminen perustuu elokuussa 2018 voimaan tulleeseen lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä. Laissa säädetään mm. liikennejärjestelmäsuunnittelusta ja sen tavoitteista, valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta ja menettelystä suunnitelmia valmisteltaessa.

Parlamentaarinen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua ohjaava työryhmä on ottanut kantaa liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteisiin ja päämääriin sekä tarkentanut valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laadintamenetelmää loppuraportissaan 13.12.2018. Selonteko perustuu parlamentaarisen työryhmän loppuraporttiin.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että selonteossa on hyvin tunnistettu liikennejärjestelmän kehittämisen yleisinä yhteiskunnallisina päämäärinä Suomen kilpailukyvyn edistäminen, ilmastonmuutoksen torjunta sekä alueiden elinvoima ja saavutettavuus. Nämä tekijät ovat keskeisiä myös maakunnallisissa liikennejärjestelmäsuunnitelmissa.

Selonteossa on esitetty, että liikennejärjestelmässä edellä mainitut yleiset päämäärät näkyvät alueellisen saavutettavuuden turvaamisena ensisijaisesti raideliikenteen keinoin päästövähennystavoitteiden saavuttamisen edistämiseksi. Kaupunkiseuduilla ilmastonmuutoksen torjunta näkyy kestävien liikennemuotojen, kuten joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn, edistämisenä. Haja-asutusalueilla ja maaseudulla on turvattava ihmisten, tavaroiden ja palveluiden liikkuminen ja samalla on kehitettävä eri tarpeita yhdistävää palveluliikennettä.

Selonteossa on todettu, että Suomi on pinta-alaltaan suuri ja harvaanasuttu maa, jossa yhteydet ovat pitkiä. ELY-keskus korostaa, että erityisesti pohjoisen Suomen elinkeinoelämän tarpeet ja logistinen toimivuus edellyttävät myös ns. alemman tieverkon kunnon turvaamista. Selonteossa on hyvin esitetty, että perusväylänpidon rahoitusta lisätään vuositasolla pitkäjänteisesti vähintään 300 miljoonaa euroa verrattuna kuluvaa hallituskautta edeltäneeseen keskimääräiseen noin 1 miljardin euron vuosittaiseen perusväylänpidon määrärahatasoon. Tämä on ELY-keskuksen mie-

POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
0295 038 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1
Kirjaamo
PL 86, 90101 Oulu
kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

lestä välttämätöntä, jotta tieverkon kunto pystytään turvaamaan. Pitkäjänteinen ja riittävä rahoitustason nosto tarvitaan myös kehittämishankkeiden rahoitukseen, mikä on selonteossa ansiokkaasti todettu.

ELY-keskuksen mielestä selonteossa esitetty valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisen rullaava ja tiivis prosessi on hyvä. Selonteossa on esitetty, että valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnitelmassa luodaan yhteinen näkemys liikennejärjestelmän kehittämisen tahtotilasta, joka ohjaa suunnittelua kaikilla tasoilla ja lisää yhteistyötä poliittisten päättäjien, valtion toimijoiden, alueiden sekä elinkeinoelämän ja muiden liikennejärjestelmätoimijoiden kesken. Samoin on todettu, että valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman laatimisessa korostuu yhteistyö ja vuorovaikutus alueellisten liikennejärjestelmätoimijoiden ja kaupunkiseutujen liikennejärjestelmätoimijoiden kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan on erittäin tärkeää, että maassamme muodostetaan kokonaiskäsitys liikennejärjestelmän nykytilasta ja pitkäjänteisestä kehittämisestä. Yhteistyö eri osapuolien kesken suunnitelman laatimisessa on erittäin tärkeää ja olisi tarpeen muodostaa myös jatkuva toimintamalli yhteistyön jatkumiseen valtion toimijoiden ja alueellisten toimijoiden välille, jotta alueille saadaan tiivis yhteistyö ja vuoropuhelu liikennejärjestelmän tilan seurantaan.

Johtaja Timo Mäkikyrö

Tiedoksi Heino Heikkinen, Risto Leppänen